

พืชนองปลิงพลอยเม็ดงามแห่งสวนป่าทองผาภูมิ

၆၆၄

สวนป่าทองผาภูมิ สังกัดองค์การ
อุตสาหกรรมป่าไม้ เป็นรัฐวิสาหกิจ
ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่ง
แวดล้อม อยู่ที่ ต.ห้วยเขย่ง อ.ทองผาภูมิ
จ.กาญจนบุรี ห่างจาก กท. รว 800 กม.
จากตัวเมืองกาญจนบุรี 170 กม. ได้ดำเนิน
การปลูกสวนป่าทั้งไม้สักและพันธุ์ไม้อื่น
เช่น ยางนา ยางพารา ตะเคียน ฯลฯ ใน

พูนองปลิงหลากหลายทางชีวภาพที่สวนป่าทองผาภูมิ

อบรมเยาวชนให้รักธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เนื้อที่ราว 18 ล้านไร่
ตามมาตรฐานการ
จัดการป่าไม้ ซึ่ง
สวนป่าได้ดำเนิน
การอย่างดีต่อเนื่อง
ตลอดมา

บุ ท น อ ง
ปลิง : คำว่าพุหรือ
ป่าพุ หมายถึงผืนป่า
ที่มีตาน้ำผุดขึ้นมา

จากได้ค้นคว้าแนวร่องแตกของหินปูนแยก
ออกมา น้ำไหลเอื่อย ๆ มารวมกันเป็นลำธาร
เล็ก ๆ หรือแอ่งน้ำขังตลอดปีหรือบางช่วง
ของปี การเคลื่อนของน้ำจึงไม่เกิดการทับถม
แนวเปื่อยของซากอินทรีย์ต่าง ๆ ทำให้เกิด
ความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นเอกลักษณ์
ของพื้นที่ที่เราเรียกว่า พุนองปลิง ต่างจาก
ป่าพรุ เป็นที่ลุ่มชื้นแฉะ มีซากพืชผุพัง
ทับถมกันอยู่มาก ทำให้สีของน้ำเป็นสี
น้ำตาล เช่น พรุโต๊ะแดง จ.นราธิวาส

ผมมาคุยเรื่อง พูหนองปลิง ด้วยเห็นเป็นเรื่องแปลกดีไม่เคย ออกดอกเห็นว่าดอกสวยงามมาก หอมข้าง เป็นอีกพันธุ์หนึ่งที่น่าสนใจ พบเห็นมาก่อน เป็นแห่งเดียวในบ้านเราที่ได้เกิดขึ้นแบบนี้ มี ต้นไม้ใหญ่ที่ขึ้นมากคือ เติบโตใหญ่ เต็มไปหมด รากไม้พูนพอน เป็น ลักษณะพิเศษเฉพาะตัว เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์แปลกใหม่ไปจากรากไม้ที่ถูกปรับตัวแทนที่รากจะส่งลงดินเหมือนรากไม้ทั่วไป แต่

ปราชินี 3 สิ่งามมากพบได้ดังนี้

มวลชนทราบคือ ที่นี้บรรยากาศดีมาก บ้านพัก สิ่งแวดล้อม เป็นป่าไม้อื่นขึ้นเขียวชอุ่ม โดยเฉพาะช่วงฤดูหนาวนักท่องเที่ยวจะชอบมาก วันแรกมาพักที่นี่คือไปค่อยเดินทางต่อไปที่อื่น แต่คนที่มาพักมักถูกใจอยู่ต่ออีกมีมาก และมา กันตลอดทั้งปี

พุดสวนปลิง: หลังจากนั้นคณะก็เดินทางเข้าป่า ด้วยรถยนต์ราว 2 กม. ลงเดินบนสะพานเข้าชมพุดสวนปลิง บรรยากาศเต็มไปด้วยไม้เล็กไม้ใหญ่ร่มรื่นมาก เป็นหนองน้ำขนาดใหญ่ น้ำเอ่อขึ้นมาจากตาน้ำเป็นน้ำพุล้นออกมาแล้วค่อย ๆ ไหลออกทีละน้อยเป็นลำธารเล็กสู่ลำธารใหญ่ ลงแกว ไทรโยคต่อไป หนองน้ำลักษณะแบบนี้ทำให้เกิดมีการเปลี่ยนแปลงของพืชและสัตว์ที่อาศัยอยู่มากมาย สิ่งที่เกิดขึ้นจึงไม่เหมือนกับที่อื่น เป็นแห่งเดียวใน

ประเทศไทย จึงเหมาะสำหรับผู้สนใจในด้าน
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมาก

ปฐาธิณี : ปุ 3 สี พบได้ทั้งขนาดเล็ก
ใหญ่มาก ความกว้างของกระดูกยาว 2 นิ้ว
ลำตัวสีขาวสลับสีลายม่วงเข้มตรงกลาง ขา
แดงอมส้ม ดูแล้วคล้ายสีงาช้าง จะออก
หากินตอนกลางคืน แอบซ่อนตามโหลหิน
ชาวบ้านดูแลเข้มงวดเพื่ออนุรักษ์พันธุ์ไว้
สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกมีให้ชมมากมาย
ส่วน พืชที่สะดุดตา คือ กล้วยไม้ชื่อ ฝีเสื้อ
น้อย ต้นเล็กปรกด้วยฝีเสื้อ วันนี้ยังไม่

หัวหน้าประเสริฐ จารุกำเนิดกุล
และผ้ช่วย เกลิมชัย โอภาส

บทพูดหน้าผาหน้าพระพุทธรูปหน้าวัดพระบาทมิ่งเมืองวรวิหาร จังหวัดน่าน
ที่มีต้นน้ำผุดขึ้นมา

จากใต้ดินตามแนวร่องแตกของหินปูนแยก
ออกมา น้ำไหลเอื่อย ๆ มารวมกันเป็นลำธาร
เล็ก ๆ หรือแอ่งน้ำขังตลอดปีหรือบางช่วง
ของปี การเคลื่อนของน้ำจึงไม่เกิดการหักมุม
เน่าเปื่อยของซากอินทรีย์ต่าง ๆ ทำให้เกิด
ความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นเอกลักษณ์
ของพื้นที่ที่เราเรียกว่า พุนองปลิง ต่างจาก
ป่าพรุ เป็นที่ลุ่มชื้นแฉะ มีซากพืชผุพัง
ทับถมกันอยู่มาก ทำให้สีของน้ำเป็นสี
น้ำตาล เช่น พรุโต๊ะแดง จ.นราธิวาส

หัวหน้าประเสริฐ จารุกำเนิดกุล
และผู้ช่วย เกลิมชัย โอภาส

ผมมาคุยเรื่อง พุนองปลิง ด้วยเห็นเป็นเรื่องแปลกดีไม่เคย
พบเห็นมาก่อน เป็นแห่งเดียวในบ้านเราที่ได้เกิดขึ้นแบบนี้ มี
ลักษณะพิเศษเฉพาะตัว เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์แปลกใหม่ไปจาก
ที่เราได้เคยเห็นมา จะต้องปรับตัวไปอีกแบบหนึ่ง ทั้งพันธุ์พืชต่าง ๆ
ก็มีหลากหลายและปรับตัวให้ได้เห็นต่างออกไปเช่นกัน ทราบว่ามี
นักวิจัยจากหลายสถาบันได้เข้ามาวิจัยสิ่งมีชีวิตแปลกใหม่ในสถานที่
แห่งนี้ก็อีกไม่นานคงจะได้เผยแพร่ให้ทราบ

คณะของผม 10 ท่าน มี คุณสุระพรรณ แสงทอง และ คุณ
รังชัย เป้าอินทร์ สื่อมวลชนทางด้านท่องเที่ยวคอยช่วยประสาน
งานรวบรวมนำคณะไป ด้วยการสนับสนุนจาก ออป. สำนักงานใหญ่
กท. การเดินทางเป็นกลุ่มคณะหลายคน ทำให้มีการได้คุยกันตลอด
ไม่เหงา ถือเป็นयाอายุัดณะอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้มีสุขภาพชีวิต
ดีขึ้น

คณะเราไปถึงบ้าย หัวหม้า ประเสริฐ จารุกำเนิดกุล อยู่แถบ

ไม่เหมือนกับที่อื่น เป็นแห่งเดียวใน
ประเทศไทย จึงเหมาะสำหรับผู้สนใจในด้าน
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมาก

ปูราณี : ปู 3 สี พบได้ที่นี้ขนาดไม่
ใหญ่มาก ความกว้างของกระดองราว 2 นิ้ว
ลำตัวสีขาวสลับสีลายม่วงเข้มตรงกลาง ขา
แดงอมส้ม ดูแล้วคล้ายสีธงชาติ จะออก
หากินตอนกลางคืน แอบซ่อนตามโขดหิน
ชาวบ้านดูแลเข้มงวดเพื่ออนุรักษ์พันธุ์ไว้
สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกมีให้ชมมากมาย
ส่วน พืชที่สะดุดตาอีก คล้ายไม้ชื่อ ผีเสื้อ
น้อย ต้นเตี้ยรูปคล้ายผีเสื้อ วันนี้นั่งไม่
ออกดอกเห็นว่าดอกสวยมาก หอมฉ่ำ เป็นอีกพันธุ์หนึ่งที่น่าสนใจ
ต้นไม้ใหญ่ที่ขึ้นมากคือ เศรษฐีใหญ่ เต็มไปหมด รากไม้พุนพอน เป็น
รากไม้ที่ถูกปรับตัวแทนที่รากจะส่งลงดินเหมือนรากไม้ทั่วไป แต่
บริเวณนี้เป็นดินอ่อนเพื่อความอยู่รอดจึงต้องขึ้นแผ่ออกมาด้านข้าง
เพื่อลำต้นไว้

เดินป่าศึกษาธรรมชาติ ดูนก ล่องแพ ดูน้ตก ฯลฯ ล้วนเป็น
กิจกรรมร่วมมีบริการให้พร้อม หรืออาจเดินทางไปเหมืองปิรือด
หมู่บ้านอีต่อง ใกล้เขตแดนเพื่อนบ้านก็ไปเยือนได้ไม่ไกลนัก
สวนป่าทองผาภูมิขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้มีอยู่ ๒ ทอง
ผาภูมิ จ.กาญจนบุรี นอกจากจะปลูกป่าของกรมป่าไม้แล้ว ยังเป็น
อีก理所ที่ที่อยู่ท่ามกลางธรรมชาติที่น่าไปเยือน รับได้ 50 ท่าน
เดินที่ 50 หลัง ห้องประชุม 60 ท่าน สนใจ โทร. 0-3468-5231.

uw.สุวิทย์ เกียรติเสวี
suwit.kiatisevi@gmail.com